

en Mand af den indre Mission eller omvendt, men kun at tage ganske almindelige Hensyn ved Embedernes Besættelse, uden Hensyn til, hvad Retning Manden bekjender sig til. Er der endelig nogen Retning, der maaske er blevet begunstiget, er det just den Retning, som har underskrevet dette Andragende. Jeg personlig lægger, som sagt, ikke overdreven stor Vægt paa det nuværende Præstløste, thi dette er kun, efter min Overbevisning, en Mindelse for den Mand, der bliver Præst, en Mindelse om hans Pligt, en Pligt, som paa ingen Maade bliver tagen fra ham, om han saa ikke aflægger dette Løfte. Men er det saa, saa er der virkelig heller ikke nogen Grund til at forandre det, til at gjøre det istedetfor tydeligt utydeligt, og det er det, man fordrer her. Det 3die Punkt, hvor man fordrer Frihed til, at Præst og Menighed kunne enes om en ny Alterbog, gaar endnu langt videre. En saadan lovhjemlet Mulighed for en Præst og en Menighed til at enes om en ny Alterbog vil sige det Samme som en lovhjemlet Altrighed for en Præst og Menighed til, ikke formelt, men reelt at melde sig ud af Folketirken, medens de dog bevare Tienden. Det kunde jo være ret bekvemt; men jeg tror dog, at man gjorde rettest i at tænke over, hvad dette betyder, inden man gik ind paa noget Saadant. Noget helt Andet er det, at der maaske kan være Grund til forskellige Rettelser i den nuværende Alterbog og Ritual; det tør jeg slet ikke benegte, det er meget muligt; men paa Grund af, at man er misfornøiet med enkelte, maaske feile Udtryk i den nuværende Alterbog, at fordrer en saadan Frihed — thi saaledes har jeg forstaaet Forhandlingen om dette Punkt — det gaar ud fra en Logik, der gaar over min Forstand. Det 7de Punkt om Konfirmationsfrihed har ganske vist ikke saa stor Betydning som de to, jeg har nævnt; men jeg skal i saa Henseende bemærke, at man maa vist være lidt varsom med at give en ubetinget Frihed til at tage Børn til Alters som ganske smaa. En saadan Ordning findes ganske vist i andre store Kirkesamfund, men det er noget helt Andet, naar det er Skik og Brug; det er Et, og et helt Andet er det, naar man gjennem en saadan Frihed for Præster og Forældre, som herved gives, trifter opvakte Forældre til paa en usund Maade at frembringe en Trang til Sakramentet hos deres smaa Børn, som dog aldeles Intet forstaa deraf. Det, der kunde være Grund til at gjøre i denne Retning, nemlig i enkelte bestemte Tilfælde at give Præsten en saadan Ret som her fordrer, kan gives administrativt, og vil vistnok heller aldrig nægtes at blive givet administrativt. Hvad selve Konfirmationen angaar, er jeg ganske enig i den ene Ting, at der ikke er nogen Grund til, at Konfirmationen og Udskrivningen af Skolen skulle gaa sammen. Det kan være gamle Bekvæmlighedshensyn, men der er sandelig ingen afgjort Grund, der kan ansøres

derfor. Hvad de bestemte Søndage i Kirkeaaet angaar, forekommer det mig, at det er naturligt at blive ved det, saaledes som man har det; det giver en større Høitidelighed til denne Handling, at den samles paa bestemte Søndage; det er efter min Formening det Bedste og Sundeste for Børnene; og endelig synes det mig, at Forberedelsen til Konfirmationen vilde lide ganske overordentlig, hvis denne blev spredt paa en hel Del forskellige Søndage. Det 6te Punkt, hvor man beder om, at der gives Mænd over 30 Aar Adgang til for en særskilt Examenkommission at underkaste sig en theologisk Embedsprøve, som Staten godkjenner, uden at Vedkommende først have taget Studenterexamen og Philosophicum, tror jeg ikke det vilde være rigtigt at gaa ind paa. Jeg tror ikke, det vilde være rigtigt at indrette en saadan, hvad jeg vilde tillade mig at kalde en Raskelovnsexamen, hvorved maaske begavede, men i ethvert Tilfælde ærgjerrige Seminarister og Andre kunde paa en let og bekvem Maade komme lidt højere frem i Samfundet. — Det andet Punkt, som staar foran dette i Adressen, nemlig det 5te Punkt, har jo en noget anden Karakter, og endstjændt jeg meget stærkt tvivler paa, at der er en saa stor Trang tilstede for Dieblicket, skal jeg indrømme, at det er et Punkt, som i og for sig ikke vil have nogen Fare ved sig under den Forudsætning naturligvis, at Biskoppen ikke kunde ordinere, undtagen vedkommende Mand først var kaldet af Kongen efter Biskoppens Befaling.

Punktet om det borgerlige Egtteskab skal jeg ikke dvele ved; jeg tror ikke, at der er nogen almindelig Trang til borgerligt Egtteskab her i Landet. Jeg er overbevist om, at den almindelige Mening vil ubetinget være derimod. Det er nærmest kun forskellige theoretiske Grunde, man kan anføre til Fordel derfor, og de turde maaske ikke have saa overmaade Meget paa sig. Jeg havde Lelighed ifjor ved en anden Sags Behandling til at udtale mig om denne Ting; jeg skal for Resten gjerne meget kort gjentage det her. At Egtteskabet er en borgerlig Indretning, er ganske vist; strengt taget maatte man sige, at saasnart to Personer bevislig havde indgaaet det, man kalder et Egtteskab, en livsvarig Forbindelse af Personer af to forskellige Køn, var det nok. Saaledes har Retten i gamle Dage været her i Landet og mange andre Steder; det, det kom an paa, var, at det kunde bevises. Men en saadan Ordning vilde under de nuværende Samsundsforhold naturligvis have forskellige uheldige Følger og Fare, og det er derfor nødvendigt for Staten, at den fastsætter en bestemt Maade, hvorpaa Egtteskaber skulle indgaa. Men hvorfor skal denne bestemte Maade være ens for Alle? Det indser jeg ikke. Naar den er tilstrækkelig kundbar for Alle og tilstrækkelig høitidelig, saa ser jeg ikke, hvorfor man skal nødvendig fordrer, at ethvert Egtteskab skal